

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefranse și articolele nepublicate nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Un rezultat al pasivității.

Dej, 23 Ianuarie n.

Cu venirea contelui Tisza István la putere, cum e știut, s'au făcut mai multe schimbări în posturile de comiți-supremi în diferitele comitate din țară. Acesta se înțelege de sine, căci fiind comiți-supremi organe de încredere ale guvernelor, schimbându-se acestea, comiți-supremi neagreați pe deplin noului guvern încă se schimbă, căci altcum ar lipsi încrederea reciprocă, și așa intențiunea noului guvern cu privire la executarea legilor încă nu ar fi garantată de ajuns.

Imprejurarea acesta a venit înainte și în comitatul Solnoc-Dobâca, în fruntea căruia era Dézy Zoltán, care aparținea partidului apponyist, partid, care eșind acum afară din partidul guvernamental-liberal, comitele Dézy, în consecuență, încă a demisionat din postul său.

În locul lui Dézy Zoltán a fost numit comite-suprem contele Bethlen Pál, comite din comitatul Bistrița-Năsăud și cumnatul ministrului-preșident Tisza; deci acum comite peste două comitate, ca și oarecând baronul Bánffy peste acestea și comitate.

Instalarea noului comite s'a făcut în congregațiunea comitatensă, ținută luni în 11 Ianuarie st. n. cu sărbări foarte mari din partea Magiarilor.

Trec însă peste descrierea acestor festivități, și voi să arăt numai rolul Românilor (82% din populațiunea comitatului) întru cât au luat și ei parte la ele.

Înainte de instalare Românii în frunte cu avocatul Dr. T. Mihályi au ținut o consfătuire în care au decis, ca avocatul Dr. T. Mihályi la pertractarea abdicării fostului fișpan Dézy în adunarea festivă de instalare să paranteze pe fostul fișpan, scoțându-i la ivelă simțul de dreptate ce l'a arătat și față de Români în scurtul timp cât a stat în fruntea comitatului; apoi Dr. Al. Vajda-Voevod să felicite pe noul fișpan,

sbiciuind era fișpanatului baronului Báuffy, care tocmai acum și-a format un partid ultrașovinist și vrea să l'organizeze și în comitatul acesta, arătându-i ce dorește și așteptă Românii de la el; ambii vor vorbi în limba română, cum și protopopii Velle și Herman cu ocaziunea recepțiunilor de felicitare.

Deschidându-se ședința congregațiunii sub prezidiul protonotariului comitatens Bándy György, după cetirea scrisorii de rămas bun a fostului fișpan, s'a ridicat Dr. Mihályi să vorbească, dar n'a putut rosti mai multe cuvinte în limba română, de cât cuvintele de adresă, căci Magiarii șovinisti până la extrem pretenzându-se vorbescă ungurește, ear' el nevrând a le face pe voie, au început a face o astfel de larmă, în cât nu se mai puteau înțelege unii cu alții. În zadar a căutat presidentul să facă liniște, ca vorbitorul să se potoa folosi de dreptul său legal, căci nu i-a succés, și așa larma a continuat aproape o jumătate de oră. În timpul acesta mulți dintră fruntașii magiari mai calmi au cercat să înduplece pe Dr. Mihályi a nu se folosi de astă-dată de dreptul său legal, adică de a vorbi românește în congregațiunea comitatensă, imputându-i alții, că prin acesta numai provacă pe Magiari și conturbă o festivitate dintră cele mai alese; dar fără succés, căci Dr. Mihályi a ținut cu bărbăție la dreptul său legal. Vedând presidentul că nu potoa face liniște, a suspendat ședința și conducătorii festivității s'au retras spre consulare. În timpul acesta s'au făcut apoi încercările de capacitate semnalate mai sus. Redeschidându-se ședința, presidentul anunță că ia obiectul de la ordinea zilei și declară că pertractarea asupra aceluia se va face în o altă congregație comitatensă; apoi imediat instalează în scaun pe noul comite-suprem.

Noul comite ocupând scaunul prezidial, după felicitarea din partea protonotariului comitatens în numele comitatului, își rostește vorbirea-program în care cu privire la ținuta sa față de

naționalități s'a exprimat în modul următoriu:

„În cestiunea națională mă voi conduce totdeauna de principiile urmate și până acum în cariera vieții mele publice. — În patria acesta supremația rasei magiare nu potoa forma obiect de discuțiune, ceea-ce însă nu eschide, ca instituțiunile culturale ale cetățenilor de limbi străine din patria noastră să fie respectate. În calea dezvoltării libere ale acestei culturi în comitatul acesta nu voi pune pedeci, și pe baza acesta sper, că voi pute asigură coatingerea pacinică întră toți locuitorii din comitat. Este însă un hotăr pe care se ridică înalt păretele de metal al iubirii de patrie magiară, și bariera acesta nimeni nu o va pute sparge, și dacă totuși ar cerca cineva acesta, acela nu-mai lui își va pute face pagubă.”

Terminându-și vorbirea-program și știind că dl Dr. Al. Vajda-Voevod este anunțat spre a-l felicita, și știind și aceea, că felicitarea i-o va ținé în limba română: noul comite a declarat că mulțamește tuturor celor anunțați spre a-l felicita, dar fiind timpul înaintat privește felicitările de ținute, și spre a avé timp pentru primirea deputațiunilor, închide ședința.

Astfel s'a curmat posibilitatea, ca dr Dr. Vajda-Voevod să l'potoa felicita românește.

La recepțiunea deputațiunilor, cei doi protopopi români au felicitat pe noul fișpan în limba română, recomandându-și fie-care biserica în sprijinul Ilustrității Sale în activitatea ei culturală, morală și patriotică. Protopopului gr-cat. Velle în răspunsul său întră altele i-a zis: se-și învețe credincioșii în iubirea patriei magiare, căci el (fișpanul) totdeauna va respecta deopotrivă drepturile tuturor cetățenilor din comitat; ear' protopopului nostru (Herman) îi cere sprijinul la lucrarea comună pentru promovarea binelui comun patriotic întră diferitele confesiuni. Episcopul gr-cat. Szabó de la Gherla și-a scusat absența și a felicitat în scris pe noul fișpan.

Acesta a fost deci rolul celor 82% de Români la instalarea noului fișpan în comitatul Solnoc-Dobâca.

Terminând acestea însă, nu pot să nu fac și unele observări.

Mai de mult, pe vremea fișpanatului baronului Báuffy erau mai mulți Români membri în congregațiunea comitatensă, și nu puțini vorbeau românește în adunările ei, fără a li-se pune pedeci atât de mari ca acum. Dar' cu cât a cuprins mai mult teren curentul pasivist în politica română, trecând din parlament, pentru care singur a fost decretată pasivitatea, și în congregațiunile comitatense, ba chiar și în reprezentanțele comunale, cu atât mai mult s'au imputinat elementele bune române în ceste din urmă două corporațiuni, ear' cele ce au mai rămas și cele noue ce au intrat, ori nu s'au mai folosit de dreptul lor legal de a vorbi românește în adunările lor, ori au început a vorbi ungurește din anumite interese particulare, ba cu timpul au început a escla și cu absența, așa că toate cauzele românești au rămas în grația străinilor.

În chipul acesta apoi nu e mirare, că și în congregațiunea acesta comitatensă festivă, încercarea Românilor de a vorbi românește ca mai înainte, acum apare în ochii Magiariilor ca un anachronism și demonstrațiune lipsită chiar de bunacuviință în viața acestui comitat.

Iată unde am ajuns cu pasivitatea politică! Dacă s'a decretat pasivitatea numai față de parlament, atunci în comitate și comune se se fi dezvoltat cea mai intensivă activitate. Ei, dar' bóla e lipicioasă, căci cel-ce nu se apucă și de lucruri mai mari, acela nici în cele mici nu face prea multă ispravă. Dovadă suntem chiar noi Românii din Ungaria. Noi și așa avem puțină școlă politică, apoi decretând pasivitatea și introducându-o și acolo unde nu o am decretat, cu atât mai puțin vom face o astfel de școlă, care în momente decisive se ne fie de folos. Au desbătut tema acesta per longum et latum

FOIȘORĂ

Mănăstirea Sucevița.

(Urmare).

De fapt în vârful acestui munte și astăzi se ved urmele vîrului edificii, ear' poporul și astăzi numește vârful muntelui „la sihăstrie”. La 1772 Iosif, archimandritul mănăstirii, a zidit jos în vale în apropierea mănăstirii biserica ce avea să stea pe munte sus, așa că astăzi biserica acesta, care de la 1832 e parochială, se numește biserica sihăstriei. Mai de mult se făceau procesiuni de către călugări și popor. Astăzi numai o cruce mare de piatră ne spune că aici și-au aflat odată pacea și liniștea niște ómeni cari nu voiau să știe de lume și nici lumea de ei.

Moșile cu cari a fost dăruită această mănăstire atât din partea evlavioșilor întemeietori cât și de alți principii și boieri, sunt următoarele: *)

1. Satul Sucevița dăruit de Petru Vodă Schiopul.

2. Volovățul, dăruit de episcopul George Movilă cu maică-sa Stănișă.

*) Vezi „Candela” 1889 și colecțiunea de documente a lui Fr. A. Wickenauer.

3 și 4. Horodnicul de sus și de jos, dăruite de ctitorul Eremit.

5. Muntele Giumalău, dăruit jumătate de Maria, nepoța hătmănului Luca Arbure, cu soțul ei logofătul Ioan Solomon, ear' jumătatea cealaltă de Paraschiva numită și Mica, soția lui Udrea fost Vătav mare.

6. Jumătate din satul Pleșnița în ținutul Cernăuțului.

7. Jumătate din Bărbăscii, și

8. A șaptea parte din Costești, dăruite de Iordach Cantacuzin, Vornic mare.

În Moldova avea mănăstirea următoarele proprietăți: satele Măndrescii, Seminița, Ibănescii, Măgura, Cristinescii, Născova, Verbiea, și moșile: Osonescii, Davida, unele stupini, vii și pomete. Pentru aceste averi de dincolo, zice egumenul Antioch înaintea comisiei, că au multe certe cu boierii din Moldova, cari fac cu ele ce vreau.

Din istoria ulterioară a mănăstirii voi induce numai evenimentele mai însemnate.

La 1643 călugării din Schitul mare (lângă Stanislau în Galiția) fiind foarte săraci, în cât nu aveau cu ce se susține (regii poloni aflându-se sub influință definitivă a jesauiților, plaga secolilor trecuți, nu voiau să se îngrijescă de susținerea lor) au venit la Sucevița. Vasile Vodă Lupul cu consimț-

mântul metropolitului Varlaam, al episcopilor și al boierilor, — în vederea deosebitei considerațiuni de care se bucurau călugării din Schitul mare, cari după modelele lor cele renumite Iob și Theodosi, erau schimmonachi, — prin decretul din anul 7156=1648, a sump mănăstirea Sucevița călugărilor din Schitul mare, cu toate averile, venitele, viile și cu toți țigani.

Așa a rămas până la incorporarea (regularea frontierei) Bucovinei la Austria, când din ordinul lui Iosif II. din moșile mănăstirești s'a format bogatul fond religionar.

La anul 1831 clădirile din jurul biserice, deci și locuințele călugărilor, au fost nimicite de foc, au trebuit deci să se renoveze, ceea-ce s'a făcut pe speșele fondului religionar. S'a renovat zidirea din partea ostică și s'a întocmit astfel, ca să potoa locui în ea egumenul și toți călugării.

La 1860 s'au restaurat zidurile din jurul mănăstirii, s'a reparat turnul biserice și s'a acoperit din nou, asemenea și cele 4 turnuri de apărare din colțuri, ear' în al 5-lea turn, care se află de-asupra porții, s'a renovat capela de erna, cu chramul Schimbarea la față.

După adnexare s'a stabilit și numărul monachilor, care nu potoa trece peste 25.

Astăzi însă sunt numai 13, între cari 1 egumen, 1 vicariu, 5 ieromonachi, 1 ierodiacon,¹⁾ (din Maramureș), 2 monachi, 2 rasophori și 1 novit.

Conducerea mănăstirii este pusă în mâinile Preacuvioșiei Sale egumenului Veniamin Iliuț, protosințel, care de-și abia în Iunie 1902 a fost ales și numit în acesta demnitate, a pus mănăstirea într-o ordine esemplară.

Monachii sunt plătiți din fondul religiosar, având fie-care 300 fl. anual, din cari își susțin trapeza și se îmbracă.

Până a nu se înființa școlă comună, mănăstirea susținea însași o școlă în curtea a 2-a a mănăstirii, ridicând anume spre acest scop o zidire frumoasă. Instrucțiunea o aveau doi monarhi, cari pentru acesta ostentă nu luau nici o plată, ci în umiliția lor se mulțamiau cu plata care și-au asigurat o la Tatăl cel ceresc, și cu conștiința de a fi făcut un lucru bun și folositoriu. Astfel aflăm în conдика cronicală că în toamna anului 1878 au fost numiți ca învățători monachul Nectarie Prodanțiu și novitul Iosif Tălpăliariu, de către protectorul școlii P. C. părinte egumen Varnava Șindilariu. În 26 Maiu 1879 s'a ținut esamenul în școlă mănăstirească, la care a luat parte

¹⁾ Numire necorectă; Corect este diacamonach.

bărbați mai competenți de cât scriitorii acestor rânduri, deci nu stăruiesc asupra ei.

Ear' cât privește rezultatul obținut de Români la această congregațiune comitatensă din comitatul Solnoc-Dobâca, acela e precum îl iai: îl poți considera și de un triumf, căci a trebuit luat obiectul de la ordinea zilei, dacă nu au permis Românilor să vorbescă românește, cum le dă legea drept; dar' îl poți considera și de o înfrângere, căci nu și-au putut valida dreptul legal de a vorbi românește nici chiar cu sprijinul presidentului magiar.

Deci se fim mai consecuenți, mai perseveranți și mai energici barem pe viitoriu în exercitarea puținelor drepturi garantate prin lege, căci numai așa ne vom pute păstra pe cele vechi și ne vom câștiga altele nouă și vom pute impune opresorilor, ca să ni-le respeteze.

Ap. Pavel zice: cel ce nu lucră, nici se nu mănânce; ear' proverbul ne spune, că: pui fripti nu sboră în gura nimănui.

Fie, ca pasul acesta al Românilor din comitatul Solnoc-Dobâca să nu fie o întorcere de pe o dungă pe alta în somnul produs de întunerecul pasivității, ci o deșteptare în zorile activității, de la care singură putem aștepta zile mai senine pentru mult oropsitul nostru popor.

Io.

Un nou pericol pentru școlile confesionale. Ministrul de culte și instrucțiune publică, dl Dr. Berzeviciy Albert, în scopul învățării mai intensive a limbii magiare în școlile confesionale planuește să treacă în resortul statului anumite obiecte de învățământ de la școlile secundare, civile și primare (poporale) așa, că pentru limba magiară, istorie, literatură, constituție și geografie să fie numiți profesorii și învățătorii de însuși guvernul, cari — de sine înțeles — vor avea să propună ungurește.

Privitoriu la această „reformă“, proiectată de noul ministru, ziariul „*Alkotmány*“ (nr. de Duminecă) se exprimă astfel:

„Ne mirăm că se găsesc ziar conser-vative, ca „*Hazánk*“, care întimpină cu aprobare acest plan al ministrului. Statul poate foarte bine să-și valorizeze pretensiunea în virtutea dreptului de inspecțiune și să poată să promoveze în de ajuns pe calea aceasta învățarea limbii magiare. E de prisos, ba nici nu-i este permis a face o spărtură în dreptul școlilor autonome și în principiul libertății învățământului. Mai departe, ce încercături va produce în practică acest plan nu numai pe terenul dreptului de disciplinare, ci și față cu drepturile corporațiilor autonome! La ce absurditate va duce executarea planului ministrului d. e. la școlile populare c'un singur învățătoriu!

În zadar ni-se spune, că la școlile populare statul poate să impună problema acé-

sta mijlocit organelor autonome, căci de și nu se schimbă status quo, totuși în principiu dreptul corporațiilor autonome este abandonat și școlile ar fi trecute de fapt în resortul statului, pe când corporațiile autonome suportă tot ele cheltuielile.

Nu este un calcul prost acesta! Vede ori și cine, că vorba fiind de „statificarea“ învățământului public, în primul rând se tractează de școlile populare. Noi însă protestăm în contra acestei „statificări“. Psihologia puterii este acapararea de teren. Azi cere atât, mâine totul. Și fiind-că — cum am zis — statul poate foarte bine să-și garanteze interesele sale în virtutea dreptului de control și inspecțiune în ce privește învățarea cu succes a limbii magiare, să lase neatins drepturile bisericești și confesiunilor“...

„Săptămâna suprinderilor“ (?)

Azi la 10 ore ministrul-president Tisza a fost în audiență la M. Sa în Viena, spre a face raport despre situația politică și propozițiuni cu privire la măsurile ce voește să le aplice contra obstrucției, cum și spre a face propunere cu privire la începerea ședințelor delegațiunii ungare.

Conform planului său — cum susțin a ști unele ziare din capitală — delegațiunea ungară ar fi să se întrunească în ședințe la 1 Februarie și să continue cu ședințele până 'și va rezolva toate agendele, ear' în acest timp dieta să pauzeze. Dacă până la 1 Febr. proiectul de recrutare nu va pute fi votat, se va continua desbaterea lui după terminarea ședințelor delegațiunii.

Altă versiune, susținută și de „*Pester Lloyd*“, e că dl Tisza îndată după reîntorcerea de la Viena va lua cuvânt în dietă (Joi), „dacă nu vor obveni împrejurări deosebite“. Ce anume pot să fie aceste „împrejurări deosebite“ și ce represalii voește ministrul-president să aplice contra obstrucției, — deocamdată nu se știe. Se accentuează însă, că săptămâna aceasta pentru situația parlamentară va fi „săptămâna suprinderilor“.

„Dogma soteriologică.“

Precum în general literatura teologică în biserica ortodoxă română e prea puțin cultivată, așa și dogmatica, ramul ei principal, care e centrul întregului sistem al științei teologice, — e reprezentată numai prin câteva scrieri originale.

Causa acestei aparițiuni avem să o căutăm — într' altele (d. es. lipsa de bibliotecă, cari se steie în curent cu dezvoltarea științei teologice, etc.) — de oparte în lipsa de cunoștință a limbii rusești și a celei grecești, ear' de altă parte în prea puțină familiarizare cu literatura teologică atât romană occidentală cât și protestantă. — Lipsa cunoștinței limbii rusești face celor mai mulți învățați ai bisericei noastre imposibilă consultarea opurilor teologice rusești, a căror valoare științifică este re-

cunoscută și de teologi distinși din Apus (d. es. de renumitul *Harnack*, profesor de istoria dogmelor la facultatea teologică din Berlin). Limba grecescă e indispensabilă mai ales dogmatistului pentru întrebuițarea scrierilor părinților vechi bisericești.

S'a cercat, ce e drept, a se îmbogăți literatura dogmatică prin traduceri — și s'au tradus cu deosebire opuri de ale dogmatistilor ruși. Așa a tradus din limba franceză episcopul Argeșului, *Gherasim Timuș*, dogmatica renumitului teolog rus *Macarie Bulgakov* († 1882) metrop. Moscovei, în care e dezvoltat mai ales elementul *speculativ*. Apoi *Silvestru*, episcopul Hușilor a început traducerea opului de dogmatică (în 5 tomuri) al lui *Silvestru*, episcop de Canev, în care e mai bine reprezentat momentul *istoric-dogmatic*. În traducere românească au apărut până acum trei tomuri. Și-ar câștiga un merit acum acela, care ar întreprinde traducerea opului lui *Paul A. Swetlow*, al celui mai nou dogmatist rus, care espune dogmele speculative din punct de vedere *apologetic-polemic*. Aceste trei opuri se completează admirabil după punctul de vedere din care purced la espunerea dogmelor.

Și aceste traduceri sunt incontestabil de mare preț literar, dar' valoarea literaturii unei biserice se taxează totuși după valoarea și însemnătatea producțiunilor ei *originale*; ear' de acestea noi avem foarte puține.

* * *

În timpul din urmă a apărut în Cernăuți — ca tipărire separată din „*Candela*“ 1903 — „*Dogma soteriologică*“, o monografie (183 pag.) de profesorul universitar *Dr. Stefan Saghin*.

Acésta scriere nouă a dlui profesor Dr. Saghin este o continuare a lucrărilor sale de mai 'nainte.

În scrierea „*Logos la s. evangelist Ioan*“ (1895) a tractat doctrina despre Logos *λογος* sau despre Logos în imanentă, cuprinsă în prologul s. evangelist Ioan. În lucrarea următoare: „*Dogma despre incarnațiune*“ (1901) a espus doctrina bisericești ortodoxe despre Logos *λογος* sau despre Logos în transeunță. Cu acésta scriere, care cuprinde doctrina despre persóna Mântuitorului sau dogma christologică, a început autorul espunerea dogmei soteriologice în înțelesul larg al cuvântului.

A fost deci ușor de prevădut, că scrierea cea mai nouă va avea de obiect soteriologia obiectivă sau dogma despre opera de mântuire îndeplinită de Iisus Christos, ca a doua dogmă specială a dogmei soteriologice în înțelesul general al cuvântului.

Tot așa putem prevedea, că — dacă-și va urma autorul cercetările în

direcția începută — obiectul proximalor lucrări va fi charitologia, apoi soteriologia subiectivă, ecclesiologia și misteriologia sau espunerea doctrinei acestor rami, cari — după cum se exprimă autorul — „compun coróna maiestosului și frumosului arbor, sub a cărui umbră este chemat a se adăposti întreg genul omenesc“ și cari la olaltă compun dogma soteriologică în înțelesul larg al cuvântului.

În monografia din urmă autorul a știut condensa cu mare aparat științific materialul vast, care formeză obiectul dogmei despre opera de mântuire sâvârșită de Domnul nostru Iisus Christos.

Partea primă a lucrării — după părțile introductive — tractează întrebarea prealabilă despre starea originală a ómenilor primi, despre ființa și urmările păcatului original, apoi determinază conceputul și ființa mântuirii. În cele următoare se espun încercările de rezolvare a dogmei soteriologice în biserica protestantă, apoi doctrina părinților și scriitorilor vechi bisericești și unele teorii cu privire la dogma soteriologică împreună cu o critică a lor. Documentarea posibilității unei mijlociri și a unui mijlocitor între Dumnezeu și ómeni, apoi întrebarea despre necesitatea și posibilitatea mântuirii, în urmă espunerea lucrării și a stării de preparare a genului omenesc pentru sosirea și primirea Mântuitorului și a mântuirii la „plinirea timpurilor“, formeză sfârșitul părții prime.

Din acésta parte remarcăm în deosebi espunerea și critica *teoriei juridice* a bisericei române occidentale, față de care e precisată detaliat doctrina bisericești ortodoxe, așa că acésta parte e un adevărat studiu de teologie comparativă.

Partea a doua cuprinde doctrina despre activitatea mântuitoare sau despre opera de mântuire (*ἐργον*). Ioan 4, 34) espusă după cele trei deregătorii sau chemări ale lui Christos cari formeză cuprinsul operei de mântuire, adică după deregătoria profetică, arhierescă și împărătescă.

Lucrarea întrégă vedește pe autorul ei ca un cunoscător adânc al scrierilor patristice, cum și al teologiei și filosofiei apusene și chiar din acésta cauză are o însemnătate deosebită.

Espunerea doctrinei atât după momentul speculativ, cât și din punct de vedere istoric dogmatic și polemic sau — în cazul de față e mai corect zis — comparativ, e ținută într'o măsură — după necesitate — uniformă, așa că scrierea întrégă se caracterizează prin o unitate bine încheată.

Monografia dlui profesor Dr. Saghin este merită a contribui mult la aprofundarea doctrinei bisericești noastre despre opera de mântuire a Aceluia,

protectorul școlii egumenul sus numit, apoi inspectorul c. r. de școle al capitanatului Rădăușilor, preotul satului și alți fruntași și mulțime de popor. Despre rezultatul acestui examen se exprimă astfel scriitorul cronicii: „Esamenul a arătat un progres foarte bun și suprinătoriu după părerea numiților bărbați competenți de instrucție“.

Astfel acésta sfântă mănăstire de 322 de ani este luminătoarea, povățuitoarea și mângăitoarea credincioșilor din acest sat și a celor din jur.

Însemnătatea cea mare a acestei mănăstiri zace însă în frumuseța bisericești, în odorele și tesaurul ei, dar' mai cu seamă în faptul, că biserica atât pe dinlăuntru cât și pe dinafară de sus până jos e pictată foarte frumos.

Biserica, cu chramul Învierii lui Christos, e zidită în stilul bizantin, care e cel mai potrivit pentru pictură. În sfta masă a altarului într'o cutie prețioasă se află ca mōște un deget al unui demnitar înalt de la curtea persică, cu numele Jacob, care a suferit mōrte de martir în secl. IV, tăindu-l-se mai întâiu degetele, apoi mâinile și picioarele, ear' mai pe urmă capul. Amintirea mōrții lui o serbeză biserica noastră în 27 Nov. Într'o altă cutie, de argint aurit, se află tot ca mōște, după cum

arată inscripțiunea în limba rusescă: sânge din sângele marelui martir Dimitrie, proconsul în Tesalonie, mort ca martir sub Diocletian.

Biserica e împărțită prin zid în 5 despărțituri. În despărțitura a 3-a se află mormintele Domnitorilor Ieremie și Simion Movilă. În celelalte despărțituri se mai află încă 6 morminte ale altor Domni, cum și boieri, cari au provădut mănăstirea cu averi și au dorit să-și dōrmă somnul de veci în acest sfânt lăcaș.

Pe mormântul lui Eremie Movilă se află următoarea inscripțiune ¹⁾: „Acésta pētră a ridicat-o și a împodobit-o Domnul Gavriil, fost Stolnic, mai înainte adormitului, drept credinciosului, creștinului gospodar Io Eremie Mogilla, din grația lui Dumnezeu Domn al țerii Moldovei; eternă fie amintirea lui și odihna lui“.

Pe pētră mormântului lui Simion Movilă este scris: „Servul Domnului nostru Iisus Christos Io Simeon Mogilla Domn și gospodar al țerii Valachilor și cu voia lui Dumnezeu gospodar al Moldovei, a fost înmormântat în anul 7113 în 14 Sept., și a rămas mor-

¹⁾ Inscriptiunile sunt toate sau în limba slavonă veche, sau în limba rusescă sau în cea sârbescă.

mōntul său în uitare fără împodobire, până ce a plăcut lui Dumnezeu, ca mult iubitul său fiu Io Gavriil Mogilla să ajungă pe mărețul tron valach al prealuminatului său tată, dimpreună cu princlara sa mamă Melania, atunci îndată a săpat acésta pētră și a așezat-o în anul 7128 în a 15 zi a lunii Martie.“

Pe pāretele de cătră vest și sud al despărțituri a 3-a de asupra mormōntului, e pictat a 1 fresco Domnul Eremie Movilă cu întréga sa familie apropiindu-se de tronul lui Christos și închinându-i biserica zidită de dînsul.

De oparte și de alta se află puse sub sticlă chipurile acestor doi Domni, în mārime naturală cusute pe mātasă cu fir de aur și argint. Chipul lui Eremie e făcut din 1250 mārăgăritare veritabile de mārime mijlocie, ear' chipul lui Simion din 388. Pe chipul acestui din urmă, în partea drēptă a capului se află Stta Trēșime, ear' sub ea marca Moldovei, în partea stāngă e învierea lui Christos, ear' ceva mai departe marca romānescă: un corb cu crucea în cioc și coróna pe cap, toate cusute din aur și argint.

În globul de aur ce se află la mijlocul policandului din acésta despărțitură se pās-

treză pērul de colóre castanie al Dōmnei Elisaveta, soția lui Eremie. Lāngă pēr se află o hārtie cu următoarea inscripțiune romānescă:

„Îndată ce au înțeles Schidir Pașa de puresul leșilor din Iași, au repeđit mulțime de oști și i-au ajuns la Drăesceni (Drăscani) în ținutul Hārăului; apāratu-s'au óre-ce de-ntāi, érá dacă s'au mai înglotit oștile turcești s'au rēșipit leșii cine încotr'o au putut: singur Corețchi au căđut în mānile lui Schidir Pașa și biata Dōmnă a lui Eremie Vodă; pe boieri i-au scos Radul Vodă de la Schidir Pașa căpi erau prinși; érá Dōmnă la mare ocară au ajuns de care singură au mārțurisit cătră boieri trecēnd cu radvanul. Vēđēnd pe boieri și lācărāmānd au z's: boieri cinstiți! m'au rușinat pāgānul și atunce tūndēndu-și cosāțile sale și plāngēnd cu amară jēle au rugat pe un nepot a-lui Nistor Ureche anume Toderășco carele sta cu alți boeri, ca să binevoescă a duce acest pēr la mănăstirea nōstră „Sucevița“ că nu m'am învrednicit a fi cu rēposatul la un loc și după mōrte „mācar acest pēr să fie de pomenire“. Fost-au aceste la anul 7124“. (1616).

(Va urma).

„care trebuie să fie sufletul și principiul vieții noastre și înțelegerea noastră activitate trebuie să se desvôle din acest principiu” (p. 183). N. N. B.

Pentru catedrală.

La colecta pentru zidirea bisericii catedrale a arhiepiscopiei noastre gr.-or. transilvane au mai intrat următoarele contribuții:

I. De la: Alexandru Cherebet, paroh în Cheuș (tractul Dej) 100 corone; Eugen Muntean, paroh în Lunca (tractul Lupșa) 60 cor.

II. Pe lista parohiei Certege (tractul Câmpeni) de la: parohul Constantin Cothîșel (separat de suma subscrisă pe lista preoției tractuale) 10 corone; cana bisericii 10 corone; preotăsa Iuliana Cothîșel 10 corone; Sofia Cothîșel lui Nicodim 10 corone; Mihail Bologa 10 corone; Dumitru Trifa I. Nicolae 5 cor. 50 filer; ear' din contribuțiile popoarelor în discul purtat în biserică 14 corone 50 fil. — Total 70 corone.

III. Pe lista parohiei Lupșa-sat (tractul Lupșa) de la: parohul Ion Nicoră (separat de suma subscrisă pe lista preoției tractuale) 8 corone; Ilie Șpan 6 corone; Vasile Crișan, Sava Crișan, Nicolae Bastea și soția sa Anastasia, Nicolae Nicoră și soția sa Susana, câte 5 corone; Nicolae Ciapa și soția sa Paraschiva 4 corone; Ioan Crișan, George Cabulea, câte 3 corone; Gavrilă Bădeu, Dumitru Orb, Vasile Cabulea, câte 2 corone; de la mai mulți credincioși sume mai mici, în total 4 corone. — De tot 54 corone.

IV. Pe lista parohiei Barcan (tractul Treiscaune) de la: parohul George Burlea (separat de suma subscrisă pe lista preoției tractuale) 2 corone, George Ola, Dumitru Terza, Alxă Neagoe, Ion Stroe, Ion I. Stroe, Ion C. Stroe, câte 1 coronă, și Eftimian Terza 60 filer. — De tot 8 corone 50 fil.

NOUȚĂȚI

Un bun început. O parte însemnată din credincioșii sfintei noastre biserici ortodox-orientale din Sghîșoara, vin în ajutorul bisericilor lipsite de mijloace din protopresbiterat, procurându-le ornate bisericesti, icone sfinte, precum și alte necesarii pentru săvârșirea serviciului divin. Ca să se vadă, deocamdată, întru cât am dreptul să susținem, cele zise, aduc la cunoștință surprinderea ce mi-a făcut-o mie, și precum sunt informat, și altora, dl. protopresbiter D. Moldovan, predându-mi la finea anului trecut, un frumos și complet rând de ornate bisericesti, în preț de peste 100 cor., pe cari i le-a pus la dispoziție evlavioșii creștini: Nicolae Tănăsescu și soția Ana născută Parchie din Sighișoara, cu espressa dorință a se da uneia dintr-acele mai sărace biserici. — Esprimând și pe calea aceasta, necunoscuților binefăcători ai bisericii noastre, sincere mulțăminte, în numele comitetului parohial, rog din parte-mi pe Atotputernicul, ca întărindurii în credința noastră drept mărturisitoare, să i țină spre lauda Măriei Lui, încă mulți ani. — Vidacutul-rom. Ioan Popa paroh.

Bal românesc în Sibiu. Ni-se comunică din for competent, că tinerimea română din loc a avut în Sămbăta trecută o convenire inițiată de secretariatul „Albinei” Dr. Tib. Brediceanu, unde s'a luat hotărârea de a aranja cu finea carnevaului — în locul petrecerii obicinuite a „Reuniunii femeilor române” din loc — bal mascat (albastru).

Invitări pentru această ocaziune se vor trimite peste câteva zile.

Detalii aducem în unul din numerii proximi ai organului nostru.

Deocamdată salutăm tinerimea pentru pornirea ei și-i dorim rezultatele cele mai frumoase în direcțiunea apucată.

Bal în Brad. Corpul profesoral de la gimnaziul gr.-or. român din Brad (comitatul Hunedora) invită la petrecerea cu dans ce se va aranja în Brad la hotel „Central” în 1/14 Februarie 1904 în favorul fondului elevilor morboși de la acel gimnaziu. Prețul de intrare: pentru familie 4 cor., de persoană 2 corone. Inceputul la 8 ore s'era. Suprasolvi-riile sunt a se adresa direcțiunii gimnaziale și se vor cuita publice și în programa gimnazialului pe 1903/4.

Teatru în Gușterița. Tinerimea română din Gușterița invită la producțiunea teatrală declamatorie ce o va aranja Duminecă în 31 Ianuarie st. n. în școala greco-orientală română cu următorii program: „Triumful amorului”, poezie declamată de * * „Glăburel și Năsturel”, dialog, predat de elevii școlii. „Vlăduțul mamii”, comedie cu cântece într'un act. „Rușinea închipuită”, dialog, predat de elevii școlii. „Nu 'i ertat a umbla după cuiburi de paseri”, dialog, predat de elevii școlii. „Pandurul”, poezie, cântată de tinerime. „Arvinte și Peșelea”, vodevil într'un act, predat de tinerime. După producțiune urmază dans. Inceputul la 6 1/2 ore s'era. Venitul e destinat în favorul școlii. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie (3 persoane) 2 cor. 40 filer. Suprasolvi-ri se cuita cu mulțăminte și se vor cuita pe cale ziaristică.

Alegere de paroh. Duminecă (24 Ianuarie st. n.) s'a făcut alegerea de paroh în Boz (tractul Mercurea), ales fiind cu unanimitatea voturilor administratorul parohial Ion Stăngu fost paroh în Gușterița. Actul alegerii a fost condus de protopresbiterul tractual Avram S. Păcurariu.

Petrecere în Avrig. „Reuniunea femeilor române din Avrig” invită la producțiunea declamatorie-teatrală, împreună cu dans, ce o va aranja cu concursul corpului învățătoresc Duminecă în 25 Ianuarie (7 Febr.) în sala mare a hotelului comunal din Avrig, cu următorii program: „Peșele Curcanul”, poezie de V. Alexandru, declamată de un elev. „Hergu bocegu”, cântecel comic de V. Aie-xandru, predat de învățătorul Nichita Spierlea. „Dialog despre luv”, de Pop-Ret Ștefan, predat de două eleve. „Cinel-Cinel”, comedie cu cântece într'un act de V. Alexandru. După producțiune urmază joc. Venitul e destinat jumătate pentru biblioteca școlară. Inceputul s'era la orele 7 1/2. Prețurile: loc I de persoană 1-20 cor., de familie (3 persoane) 2-40 cor., Loc II de persoană 80 fil., de familie (3 persoane) 1-60 cor., Loc III de persoană 40 fil., Oferte maritimose și suprasolvi-ri se vor cuita pe cale ziaristică.

De la reuniunea funcționarilor. Consiliul de administrație al reuniunii funcționarilor din Austro-Ungaria a votat și pentru anul 1904 suma de 16,000 corone ca stipendii destinate pentru membrii reuniunii, spre a pute folosi băile notorice de cură în decursul anului 1904. Aceste stipendii se pot acorda numai membrilor bolnavicioși și lipsiți de mijloace, și blanchetele prescrie pentru rugărilor de competiție se pot procura gratuit la cancelaria consorțiului nostru strada Wiesen nr. 1, etagiul I. Rugările provădate cu acelușe necesare au a se așterne până la 10 Martie 1904 st. nou la cancelaria noastră, localul arătat mai sus. — Sibiu, 18 Ianuarie 1904. Direcțiunea.

Faptă creștină. Din partea subscrisului se aduce mulțăminte publică următorilor maritimose creștini pentru donațiunea unui pour de argint aurit pe s'ema bisericii noastre în preț de 40 corone, contribuind la cumpărarea lui: Ioan Pașca, primăbul tărfului de lăutari din Berioiu, 20 cor., I. Mermazan (Rapoltul-mic), inv. Boldor Alexandru, Trutia (Rapoltul-mare), Trutia Iori (Rapoltul-mare), câte 2 cor., Balșan Lazar, Ștef Ioan jun., Ștef Ioan sen., Sîrb Tóler, Rad Aron, Marunti Ioan, Mermazan Aron, Ștef Petru și Todor Manasie, câte 1 coronă, Ioan Alexandra, 82 filer, N. N., 18 filer. Tatăl cerească se le răspăscă această binefacere înscut și înmînt. Rapoltul-mic, la 10 Ianuarie v. 1904. Inocențiu Mermazan, paroh.

Concertul din Tilișca. În 24 Ianuarie st. n. poporul din Tilișca și jur la stăruința „Reuniunii femeilor” de acolo a avut plăcuta ocaziune de a se bucura de vre-o câteva momente de înălțare și elevație sufletescă. Un mănunchiu de teologi însușiți ai seminariului Andreian, cari nu de mult au secerat lauri prin prestațiunile lor la Orăștie; s'au decis a-gi da „Reuniunii femeilor române” din Tilișca concursul de concertanți întru promovarea intereselor materiale, dar îndeosebi a celor morale ale acestei reuniuni. Și tineră reuniune se p'ote mândri, că harnici și entuziasmați companioni au aflat în acești coriști, cari în frunte cu iscusitul și desterul lor conducătoriu N. Cărea, s'au achitat de rolul lor spre mulțămire generală, în cât prestațiunile acestea le pot servi spre laudă și spre încurajare pentru viitoriu. (Din luncă).

Știri din America. În nr. 5 al „Tribunei” din America, sub titlul „Himen” cetim următoarele: „Dl. Dr. Liviu R. Himes editor al foaiei noastre, sia incredintat de fittore soție pe dragalasa Doara Eugenia Moldovan din Cleveland, ca năsi au fost vrednici advocati Dl. Samuel L. Seaman, Huberth J.

Turney și Joan Meiler totți din Cleveland”. (Copiat întotmai.) — A năibii America aia! Ruși Prașca doctorand! Ba chiar doctor. Căci de la pagina primă (unde e publicată stirea fidanțării) până la călcăi l paginei a doua dl doctorand a devenit deja doctor. La acel loc e publicat adevărat un inserat, în care „Dr. Liviu Prașca” se ofere publicului ca advocat.

Concert în Romos. Corul mixt al bis. gr. or. din Romos invită la concertul ca l va aranja Duminecă, în 18/31 Ianuarie în sala școlii române gr. or. din Romos, cu următorii program: „Sfânt”, cor mixt de N. Ștef. „Sus opincă”, cor mixt de I. Vidu. „Sai Române”, cuartet de T. Cerna. „Hora Curcanilor”, cor mixt de N. Ștef. „Hătegană”, cor mixt de T. Popovici. „Pe tine te lăudăm”, cor mixt de N. Ștef. „Lugojana”, cor mixt de I. Vidu. Inceputul la 7 1/2 ore. Prețul intrării: de persoană 60 filer. Din venitul curat bi-erica va procura cele necesare corului seu. Oferte maritimose și suprasolvi-ri se primesc cu mulțăminte și se vor cuita pe cale ziaristică. După concert urmază joc.

Cea mai mare fericire pe lume e sănătatea și mulți au jertfit averti întregi, ca să și-o câștige, dar de cele mai multe-ori întârzi. De când inventatorul crucii duple electro-magnetice R. B. nr. 86967, dl Albert Müller în Budapesta, V. Vadasz-u. 42/V. a pus la dispoziție lumii bolnave aparatul său, e știut, că numai acesta e în stare să ajute și acolo, unde alte mijloce nu mai pot; ceea-ce documentează din nou și următoarea scrisoare de recunoștință: „Prea stimate dle Müller! De 80 ani am fost tot bolnăvicioasă, nu puteam nici dormi, nici nu vedeam bine, nu puteam mânca, m'am simțit totdeauna rău, dar de când mi-am adus aparatul d-tale, din 23 April a. t. și de când îl port, mă simt foarte bine, pot dormi, ved bine, am poftă de mâncare, cu un cuvânt sunt deplin sănătoasă și îți mulțămesc din inimă, căci mi-ai dat ear' plăcere să trăiesc. Cu stimă, Rosa Schirl, văduvă de deometru, Késmárk.

Din public.*)

Dare de s'ema și mulțăminte publică.

Din privilegiul renovării bisericii noastre din Păclisa on. nostru paroh Nicolae Cado a procurat de la librăria archid. ecesană 4 icone mari la templa altariului și alte 2 mai mici în tinda muierilor, cari cu rame cu tot au costat 94 cor. 52 fil., apoi perdele nouă foarte frumoase la ușile altariului și acoperământ la iconostas, în preț de 44 cor. 20 fil., în total în suma de 138 cor. 72 fil.

După-ce le-a adus și le-a așezat la locul lor în biserică, s'a adresat către poporeni cu rugarea, să deie care cât p'ote, ca să se plătescă prețul acelor, er' pe noi subscrisii epitropi ne-a însărcinat cu adunarea colectei în acest scop.

Satisfăcând noi acestei însărcinări, venim prin acesta a da s'ema despre banii incasați precum urmază:

1. Pentru cele 4 icone mari de la altar au contribuit:

Avram Oana a lui Nicolae cu 12 coron e, birul Vasile Zdrincii, Vasile Sava, Petru Doțiu I. Ioan, Iacob Iancu și Gligor Lupșa cu câte 2 cor., Petru Oana, Nicolae Bălgărean, Nicolae Popovici, Simion David, Nicolae Iosa I. Iacob, Ioan Iosa I. Iovu, George Tat, Miron Mărginean, Ioan Treancăș, Petru Iosa I. George, Ambrosie Giarla, Ioan Florea I. Iovu, George Costea, Mihail Oana, Avram Drămbărean june și Bacila ficia lui Onisiu Sava cu câte 1 cor. Apoi cu discul purtat în acest scop în mai multe Dumineci am incassat: în 24 Aug. 10 cor. 24 fil., în 14 Sept. 3 cor. 60 fil., în 21 Sept. 1 cor. 82 fil., în 28 Sept. 1 cor. 62 fil., în 5 Oct. 1 cor. 26 fil., în 12 Oct. 1 cor. 12 fil., în 19 Oct. 1 cor. 50 fil., în 26 Oct. 4 cor. 18 fil., în 2 Nov. 2 cor. 46 fil., în 9 Nov. 3 cor. 50 fil.,

2. Pentru cele 2 icone mai mici din tinda muierilor și pentru perdele au dat: Ana Iancu I. Iacob 5 cor., Maria Iosa I. Mihail 2 cor. 40 fil., Sofia Doțiu, Maria Vlad și Sofia Purcar câte 2 cor., Eva Bucuian și Maria Iosa I. Florea 1 cor. 90 fil., Onița Treancăș, Rachila Popovici, Ana Bălgărean I. Nicolae, Raveca Tat I. Avram, Eva Iosa I. Florea, Eva Ciavla I. Sava, Maria Iosa I. Ioan câte 1 cor., Raveca Cado, Raveca Tiț I. Iacob, Eva Mărginean I. Miron, Maria Bălgărean v'ed., Eva Bălgărean v'ed., Maria Vășii I. Milan câte 80 fil., Eva Iosa I. Calita 64 fil., Ana Doțiu v'ed., Sofia Iosa v'ed., Maria Florea I. Avram, Ileana Iancu v'ed., Ana Zdrinc I. Dănilă, Eva Iosa I. Petru, Raveca Bălgărean I. Ioan, Georgița Iancu, Maria Doțiu I. Petru, Paraschiva Tat, Sanda Alba câte 60 fil., Veronica Albu și ficia acesteia Maria, câte 50 fil., Maria Avramuțiu 48 fil., Todora Oana, Rachila Purcar, Raveca Vășii I. George, Florica Tomușca, Ana Tăiu, Raveca Vășii I. Avram, Maria Oana I. Petru, Maria Florea I. Ioan, Raveca Bălgărean I. Nila, Maria Iosa I. Candin, Maria Lupșa, Anica Sava, Ana David, Raveca Costea I. Nicolae, Raveca Costea I. Ioan, Maria Doțiu I. Petru,

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acestă Redacția nu primește răspunderea.

Todora Costea, Iosana Drămbărean, Maria Mărginean I. Mihailă, Maria Iosa I. Florea I. Avram, Ana Iosa I. Culța, Georgița Iosa, Sanda Mo'dovan, Raveca Iosa I. Petru Culi, Ileana Iosa v'ed., Raveca Florea I. Mihailă, Saptă Câmpian, Ana Luca, Anica Iosa I. Avram, Maria Tat I. Toma, Maria Florea I. Filip, Maria Iosa I. Ioan, Raveca Florea I. George, Maria Olar I. Samoilă, Ana Iosa I. Dănilă, Sofia Iancu I. Trifan, Neta Iancu, Eva Iancu I. Chimu, Raveca Iancu I. Avram, Raveca Drămbărean, Eva Gôngă, Todora Vlad, Raveca Iosa I. Ioan I. Iovu, Andronița Iosa, Raveca I. Iosa Andreiu, Maria I. Inurean George, Floare I. Zdrinc Floare câte 40 fil., Anica Oana v'ed., Eva Florea I. Visalon, Maria Olar I. Petru, Raveca Zdrinc I. Avram, Savina Iosa, Ana Inurean, Ileana Iosa I. George, Vuța I. Iancu Ioan, câte 30 fil., Maria Drămbărean I. Nicolae, Maria Vășii I. Vasile, câte 24 fil., Maria Iosa I. Candinaș, 22 fil., Maria, ficia I. Ioanu Petru, Rachila I. Tat Avram, Rachila I. Tat Petru, Rachila I. Iancu Mihailă, Sofia I. Iosa Mihailă, Maria I. Olar Zachiu, Raveca I. Tat Stefan, Raveca I. Tat, George, Florica I. Zdrinc Simion, Eva I. Olar Precup, Florica I. Iosa Avram, Floare I. Popa Ioan, Marina Bogdan, Eva I. Iosa Nicolae I. Petru, Maria I. Treancăș Nicolae, Floare I. Zdrinc Ioan, Savina I. Rib Nicolae, Maria I. Rib Todor, Maria I. Drăgiciu Simion, Florica I. Băcilă Petru, Ana I. Treancăș Toma, Maria I. Olar Toma, Ana v'ed. I. Iosa George, Ana I. Oana Avram, Rachila I. Mihailă Todor, Floare I. Olar Mihailă, Maria I. Buciuman Mihailă, Raveca v'ed. I. Plăcintă Avram, Sofia I. Bălgărean George, Maria v'ed. I. Iancu Chirilă, Ana I. Inurean Mihailă, Raveca I. Ghiura Ioan, Eva v'ed. I. Luca Vasile, Ana I. Luca Todor, Maria I. Luca Toma, Eva I. Luca Ilie, Maria I. Luca Mateiu, Maria I. Inurean Ioan I. Max, Ana I. Mărginean Nicolae, Maria I. Giarla Ambrosie, Raveca I. Buciuman Dumitru, Ana I. Gierla George, Eva I. Purca Stefan, Anuța I. Drămbărean Arion, Ana I. Făcăleț George, Eva v'ed. I. Ureche Nicolae, Maria I. Buha Petru, Ana I. Ianc Stefan, Florica I. Mărginean Stefan, Elena Sava, câte 20 fil., la oaltă suma de mai sus 138 cor. 72 fil.

Tot odată venim a aduce mulțăminte publică tuturor maritimoselor dăruitori, cari au contribuit benevol la acoperirea speselor de zidire a bisericii, de presunt: Petru Luca, fiu al comunei noastre, de present vigl de carcere în Sibiu, ni-a trimis prin postă 6 cor., Ioan Bucur, învățătoriu, a dăruit 10 cor., Stefan Iosa, parohian, peste aruncul hotărît, a suprasolvi-ri 1 cor., domni Lőw Károly și Iosif Cirlea din Albr-Iulia, ni-au dăruit 1000 de cărămizi, ear' parohiani: Vasile Sava, Oana Avram I. Nicolae, Petru Oana, N. Popovici, Nicolae Bălgărean, Petru Iosa I. George, Simion David, Nicolae Iosa I. Iacob, Milan Vășii, Artenie Iosa, Stefan Iosa, Dumitru Tat, Ioan Iosa I. Iovu, Mihail Iosa, Trifan Iancu, Raveca Cado, Anica Oana, Sofia Doțiu, Maria Bălgărean, Maria Iosa I. Mihailă, Maria Vlad, cari țin strane în biserică pe taxă — s'au oferit din propriu îndemn să plătescă excepționalmente în anul acesta taxa stranei după.

Mulțămindu-le tuturor acestor dăruitori în numele poporului, rugăm pe Tatăl ceresc, ca darurile lor să le primăscă ca o tămăe de bună mirăsmă intru jertfelnicul Seu cel mai pe sus de ceriuri.

Păclisa, 15 Decembre 1903.

Nicolae Bălgărean

Petru Oana
epitropi.

Teatrul orașenesc.

Mercuri (26 Ian.): „Bruder Straubinger”, operetă în 3 acte, de Edmund Eysler.

Joi (28 Ian.): „Der Rastebinder”, operetă în un preludiu și 2 acte, de F. Lehár.

Una din cele mai plăcute seri de teatru, pentru publicul sibiian, a fost Marți s'era. S'a dat piesa: „Bruder Straubinger”, o piesă care în Viena încă se dă de multe-ori.

Aici încă a avut un succes admirabil, fiind-că și-a dat concursul și d'șora Olga von Türk-Rohn. Cântăreța, care deja a fost și anul trecut aici ca oșpe, și a lăsat o cât se p'ote de bună impresie, și în sezonul acesta a captivat publicul, prin jocul cu temperament natural.

Cu deosebire bună impresie a făcut Marți s'era, în piesa amintită, unde a jucat pe Oculi. Și-a jucat rolul cu o așa grație și vioiciune, în cât publicul, răpit atât de esterior, cât și de vocea ei, aplauda frenetic. Cu deosebire în actual al coile.

Forțe bine a reprezentat dl Fritz Günther-Pistol pe fratele Straubinger, o esistență vagabundă, cu humor, ca toți vagabundii.

Peste tot, s'au silit toți din puteri, ca s'era această să succedă. Așa dl R. edl și Iosefine Paulmann au reprezentat și predat foarte bine comicul piesei. A fost mult aplaudat dl Kaufmann și d'șora Seidner.

Casa

din strada Kempel 16 și Poschen 30
venit anual de 1200 cor., **se vinde**
din mână liberă. Informațiuni la Carol
Hemper, strada Kempel 9. [15] 1-3

Prin Librăria archidieceșană se
pot procura diferite

ornate bisericesti

Mustre și specificarea prețului gratis
și franco.

Frumosul roman

DUȘMĂNIE

de

Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria archidieceșană.

Siturgieriul

— cu litere latine —

broșat cor. 6, legat cor. 8.

Librăria archidieceșană.

Liturgia

Stulni Ioan „Gură de aur“, pentru 2 voci,
de Dimitrie Cuntanu, profesor seminarial de
cânt. bis. Prețul 1 cor. 20 fil., plus porto
10 fil. Se poate procura de la Librăria archi-
diecesană, Sibiu (Nagyszeben).

A apărut:

Modele de cusături românești

de Minerva Cosma.

Prețul 50 fileri, plus porto 5 fileri.

Librăria archidieceșană.

Pentru domnii preoți!

De la Librăria archidieceșană se
pote procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu
păreți tari,

în care (conform circulariului consis-
torial numărul 2142 din 3 Martie 1903)
sunt a se induce „momentele mai în-
semnate ce obvin în comună în decursul
anului și cari merită a fi însemnate
pentru posteritate.“

Conține 200 fol.

Prețul 6.60 cor., + porto postal 80 fil

Croitoria militară și civilă

Petrașcu & Părau

strada poplăcii nr. 21 Sibiu strada poplăcii nr. 21.

Se efectuează
după comandă
tot felul de
haine militare
și civile, cum
și reverenți.

Sudorea piciorilor

se vindecă radical prin folosirea pravului

„universal antisudoric“

din farmacia la „ursul negru“ a lui

Guido Fabritius

Sibiu.

Să se folosescă numai numitul prav!

La subscrierea librărie se află de vânzare următoarele cărți de

Teodor V. Păcățian:

Cartea de aur, vol. II. . . . cor. 10—

Scopul în drept, traducere auto-
risată după Dr. R. de Jhering . . . 8—

Lupta pentru drept, traducere
după Dr. R. de Jhering . . . 2—

Principiile politice, după Dr.
F. de Holzendorff . . . 4—

Istoria politice, după Sir Fre-
derick Pollock . . . 1—

Libertatea, traducere după John
Stuart Mill . . . 2—

Din legile ungare: Judecătoriile
cu jurați . . . —80

Buna chivernisală, carte pentru
toți, întocmită după ideile lui
Sam. Smiles . . . —40

Sămbăta morților, dramă din po-
por în 5 acte, local. d. Raupach . . . —60

Librăria tipografiei archidieceșane, Sibiu.

„CORDIANA“

instituit de credit și de economii, societate pe acții în Fofeldea.

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „Cordiana“,
societate pe acții, se invită conform ȘȘ-lor 19 și 20 ai statutelor societății la

a VI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Fofeldea (localul institutului) *Duminică în 28 Februarie*
n. 1904 la 1 oră p. m.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1903 și raportul comitetului de supraveghiere. [16] 1—1
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea unui membru în Direcțiune cu mandat pe 2 ani.
4. Alegerea a doi membri în comitetul de supraveghiere.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii din direcțiune.

Domnii acționari, cari în sensul ȘȘ-lor 22, 23 și 24 din statutele societății voesc să participe la adunare în persoană, sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovețile de plenipotență, cel mult până Vineri în 20 Februarie n. a. c. la 6 ore p. m. la cassa institutului în Fofeldea, la institutul de credit și de economii „Albina“ în Sibiu și la fi-
liala „Albina“ în Brașov.

Fofeldea, în 27 Ianuarie 1904.

Direcțiunea.

Active.	Contul bilanțului — Mérleg számla.		Pasive.
		cor. fil.	cor. fil.
Cassa — Készpénz	1,848.16	Capital — Részvénytőke	60,000.—
Cambii de bancă — Bank-váltók	277,689.—	Depuneri spre fructificare — Be- téték	141,428.19
Imprumuturi ipot. — Jelzálogos kölsönök	17,928.—	Fond de rezervă — Tartalékakap Reescompt — Visszeszámitolás	7,450.— 98,046.—
Mobilier — Felszerelés	725.50	Creditori — Hitelezők	11,745.58
10% Amort. — Leírás	653.—	Interese transitoare — Atmeneti kamat	6,382.—
Edificiul inst. — Intézeti ház	8,000.—	Profit curat — Tiszta nyereség	7,745.39
Debitori — Adósók	26,679.—		
	332,797.16		332,797.16

Contul de perderi și profite. — Veszteség és nyereség számla.

Debit.		Credit.	
	cor. fil.	cor. fil.	
Interese — Kamatok:		Interese — Kamatok:	
de cont-curent — folyó-számla után	454.75	de escompt — leszámított váltók	
de depuneri — betétek után . .	5,900.94	után	18,995.28
Contribuție directă — Egyenes adó	1,487.—	de imprumuturi hipotecare —	
10% după int. de depuneri —		jelzálog kölcsönök után . .	1,586.52
10% betéti kamatok után .	681.70		
Spese (porto, chirie, diverse) — Köl-			
ségek (postadíj, házber és különf.)	1,058.82		
Salare — Fizetések	3,069.70		
Marce de prezență — Jelenleti díj	111.—		
10% amort. din mob. — 10% le			
írás a leltár számlán . . .	72.50		
Profit curat — Tiszta nyereség	7,745.39		
	20,581.80		20,581.80

Fofeldea, la 31 Decembre 1903.

Iosif Lissai m. p.
president.

Ioan Bonea m. p.
vicepresident

Nicolae P. Petrescu m. p.
director executiv.

Iacob Nastase m. p.
contabil.

Dominic Rațiu m. p.
membru în direcțiune

Alexe Manuil m. p.
membru în direcțiune.

Ioan Precup m. p.
membru în direcțiune.

Revădut și aflat în consonanță cu registrele principale și ausiliare.

Fofeldea, la 21 Ianuarie 1904.

Comitetul de supraveghiere:

Eliseiu Balaban m. p.
president.

Toma Ienciu m. p.

Ioan Maiangu m. p.

Toma Sava m. p.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci
din țară și esoperază **împrumuturi pe pământuri și edificii**
cu cele mai favorabile condiții și cele mai efitine interese, și anume pe
termin de **10—70 ani cu 2%—5%.**

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș, cum și la oficeri, credit
simplu și fără giranți. [1] 7

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă pentru răspuns.

„PECUNIA“

întreprindere de credit

Sibiu (Nagyszeben) strada poplăcii nr. 27.